

UZASADNIENIE

Do Rady Miasta Gdańska wpłynęła skarga Pani XY (dalej jako: "osoba skarżąca") dotycząca działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku związanego z odebraniem jej dzieci w grudniu 2022 r. oraz dalszym postępowaniem instytucji. Skarżąca zarzuca brak przedstawienia dowodów przemocy, pozbawienie jej udziału w postępowaniu oraz wprowadzenie nieprawdziwych informacji do dokumentacji. Wskazuje również na pojawienie się nieuzasadnionych zarzutów, podawanie dzieciom leków mogących wpływać na ich stan psychiczny oraz ograniczenie jej kontaktów z dziećmi. Podnosi brak transparentności działań i utrudniony dostęp do informacji. Wnosi o przeprowadzenie kontroli działań MOPR, zbadanie legalności odebrania dzieci, wyjaśnienie nieprawidłowości oraz pociągnięcie do odpowiedzialności osób winnych naruszeń.

Komisja ds. Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta Gdańska przeprowadziła postępowanie wyjaśniające i poprosiła o zajęcia stanowiska zastępczynię Prezydenta Miasta Gdańska – Monikę Chabior. W odpowiedzi wskazano, że działania podejmowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku wynikają wprost z przepisów prawa, obowiązujących postanowień sądu oraz z konieczności ochrony zdrowia, życia i bezpieczeństwa małoletnich. Odnosząc się kolejno do zarzutów skarżącej, wyjaśniono, że:

1. „Brak przedstawienia dowodów potwierdzających stosowanie przemocy”: Dowody w sprawie zostały zgromadzone i zweryfikowane przez powołane do tego organy śledcze oraz sądownicze. Zabezpieczenie małoletnich nastąpiło w związku z procedurą „Niebieskiej Karty” oraz uzasadnionym podejrzeniem stosowania przemocy fizycznej i psychicznej (bicie, szarpanie za uszy i włosy, rażące wyzwiska wulgarne). Kluczowym dowodem w sprawie są zeznania małoletniego XY, który został przesłuchany w toku śledztwa w charakterze świadka i w pełni potwierdził akty przemocy ze strony mamy. Na podstawie zebranego materiału dowodowego Prokuratura Rejonowa Gdańsk-Wrzeszcz skierowała do Sądu Rejonowego Gdańsk-Północ akt oskarżenia przeciwko skarżącej o popełnienie przestępstwa znęcania się z art. 207 § 1a KK (sygn. akt IIK 1046/25).

2. „Pozbawienie prawa do udziału w postępowaniu” poprzez wydanie postanowienia na posiedzeniu niejawnym: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku nie jest organem wydającym postanowienia o umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej ani nie decyduje o trybie pracy sądu. Postanowienie w tym zakresie wydał Sąd Rejonowy w Gdańsku (sygn. akt IV Nsm 1146/22). Zgodnie z obowiązującymi przepisami Kodeksu postępowania cywilnego, w sprawach opiekuńczych nagłych, gdzie zagrożone jest dobro, zdrowie lub życie dzieci, sąd ma pełne prawo wydać zarządzenia tymczasowe na posiedzeniu niejawnym w celu natychmiastowego zabezpieczenia małoletnich. Wszelkie zastrzeżenia do procedury sądowej oraz doręczeń odpisów pism procesowych należy kierować bezpośrednio do właściwego sądu.

3. „Wprowadzenie nieprawidłowych informacji do dokumentacji”, jakoby sama wniosowała o zabezpieczenie dzieci: W oficjalnej dokumentacji MOPR w Gdańsku nie widnieje informacja, że skarżąca złożyła wniosek o zabezpieczenie swoich synów. W raporcie oraz aktach sprawy wprost wskazano, że zabezpieczenie małoletnich odbyło się na formalny wniosek przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego z dnia 13.10.2022 r. w związku z podejrzeniem przemocy. Dane w dokumentacji Ośrodka są rzetelne i zgodne ze stanem faktycznym.

4. „Pojawienie się zarzutów bez podstaw faktycznych” w późniejszym okresie: Zarzuty dotyczące niewłaściwego wypełniania funkcji rodzicielskich oraz agresji wobec dzieci pojawiły się już w maju 2022 r., kiedy to rodzina została objęta procedurą „Niebieskie Karty”. Podstawą faktyczną były również oficjalne informacje od pracowników Domu Samotnej Matki, w którym Pani skarżąca przebywała. Informacje te zyskały pełne potwierdzenie w późniejszych diagnozach psychotraumatologicznych oraz w toku postępowania przygotowawczego prowadzonego przez prokuraturę. Analogiczne zachowania ze strony skarżącej stanowiły podstawę do prawomocnego pozbawienia władzy rodzicielskiej nad starszym rodzeństwem chłopców (Nadią i Fabianem) w 2020 roku.

5. „Naruszenia dobra dzieci poprzez działania medyczne” (podawanie leku Rispolept): Decyzja o wdrożeniu farmakoterapii u małoletniego XY nie była działaniem samowolnym opiekunów zastępczych ani pracowników MOPR. Chłopiec został objęty specjalistyczną opieką psychiatryczną w związku z silnymi zaburzeniami emocjonalnymi (ataki szału, agresji, autoagresji, niszczenie przedmiotów), które nasiliły się po diagnozie psychotraumatologicznej. O ordynowaniu leków przez lekarza psychiatrę oraz o planowanej terapii skarżącej została oficjalnie poinformowana przez koordynatora w dniach 26.02.2025 r. oraz 24.06.2025 r. Kwestionowanie zaleceń lekarskich jest bezpodstawne i zagraża stabilizacji zdrowotnej dziecka.

6. „Ograniczenie kontaktu i izolacji matki od dzieci” bez wykazania realnego zagrożenia: Kontakty z synami zostały wstrzymane w marcu 2023 r. z uwagi na udokumentowane, drastycznie negatywne reakcje dzieci po spotkaniach z mamą (agresja, stany lękowe, moczenie nocne, wymioty i bóle brzucha, a w przypadku XY – niszczenie zabawek i wyjadanie jedzenia ze śmietnika). Zagrożenie dla zdrowia psychicznego małoletnich zostało w pełni wykazane w opinii psychotraumatologa, która jednoznacznie wskazała, że kontakt z mamą oznacza dla dzieci ponowne odtwarzanie traumy z dzieciństwa. Synowie panicznie boją się mamy, reagują szałem na widok miejsc kojarzonych z nią i wyrażają ulgę, że nie zna ich miejsca pobytu. W trosce o ich zdrowie MOPR złożył do Sądu wnioski o prawny zakaz kontaktów oraz pozbawienie władzy rodzicielskiej.

7. „Brak transparentności i utrudnionego dostępu do informacji” oraz akt sprawy: skarżąca była na bieżąco informowana o sytuacji dzieci poprzez wiadomości SMS (formę kontaktu, którą sama wybrała). Koordynator regularnie odpowiadał na pytania. To skarżąca unikała transparentności i współpracy – w początkowym okresie nie stawiała się na żadne badania i wizyty lekarskie dzieci, mimo zaproszeń. Konsekwentnie odmawiała udziału w posiedzeniach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka (m.in. w marcu 2025 r. w przedszkolu oraz 18.09.2025 r. w MOPR). Ponadto odmówiła spotkań na terenie MOPR w obecności asystenta rodziny, a z asystenta GOPS w Wejherowie zrezygnowała pisemnie, gdy dowiedziała się, że współpracuje on z MOPR Gdańsk. Odmowa podania dokładnego adresu zamieszkania i szkół dzieci od września 2025 r. była uzasadniona ochroną ich bezpieczeństwa z uwagi na nękanie i notoryczne zastraszanie opiekunów zastępczych przez skarżącą.

Komisja ds. Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta Gdańska uznała w świetle informacji uzyskanych od zastępczyni Prezydenta Miasta Gdańska – Moniki Chabior oraz obecnego na posiedzeniu Komisji zastępcy Dyrektorki ds. usług społecznych – Pana Marcina Męczykowskiego, że skarga jest niezasadna.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, Komisja ds. Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta Gdańska uznała podjęcie przedmiotowej uchwały za konieczne i uzasadnione.

WNIOSKODAWCA:

Komisja ds. Skarg, Wniosków i Petycji

Rady Miasta Gdańska

- za Komisję

Przewodniczący

Cezary Śpiewak-Dowbór

OPINIA PRAWNA:

Radca Prawny

Grzegorz Jakubowski